

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre . . . . . 8 korona
Fél évre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petítor terfoglata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdi, minden beiktatás után . . . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Jóakarát.

A magyar szent korona felkent birtokosának, a legalkotmányosabb magyar királynak születése napján fel-feltör a nemzetnek lojalitása és nem szenvedett őszinteséggel nyilatkoznak meg az ősi nemzeti érzelmek. A nemzet nagyjainak ajkairól ily alkalomkor jelentékeny szavak szoktak elrepülni, gondolatokat ébresztve és érzelmeket gyulasztva a figyelő nemzet agyában, szívében.

Több év mult már el azóta, mikor ez a nap a megyei élet központján is emlékezetes perce szokott lenni a gyorsan perdülő esztendőnek. Ez idén — örömmel adunk hírt róla — Gömör-megye főispánja ismét megújította az ősi példát, s maga köré gyűjtve a közélet előkelőségeit — kiket optimatéseknak szeret nevezni a magyar szív loyális kegyelete — megünnepte azt a napot, melyen a Gondviselés egy alkotmány szerető, jó-ságos tejedelmet ajándékozott a sok szenvedésben megedzett és elkiseredett magyar nemzetnek.

Ily alkalomkor különös is lett volna, ha elő nem kerülnek azok a kérdések, melyek szerencsés megoldása egyrészt méltán képezheti a közélet magaslatán álló férfiú ambícióját, másrészt nem ok nélkül kelt némi aggodalmat az egy közös munkakörre utalt, együtt élő társadalom jobbainak a lelkében.

Nem tértünk mi ki soha e kérdések tárgyalása elől; tetszett, vagy nem tetszett, elmondtuk mindig véleményünket, egyedül attól a vágytól vezéreltetve, hogy a jó szándék jó tetteket, s a jó gondolat szerencsés elhatározásokat érleljen azok lelkében, kik a társadalom vezetésére, javítására, konsolidálására hivatva vannak. Lehet, hogy néha tévedtünk a dolgok megítélésében, de szándékaink tisztaságához kétség sohasem térhetett.

Jólesik ezuttal hallanunk, hogy — a mi a tények történelmi konstatálására vonatkozik — az évek elrepültével szolgáltat részünkre igazságot a közélet. Akkor ugyanis, mikor még élesebb volt az osztályok és vidékek ellentéte megyénk-

ben, mint ma, mi többször aggódva, néha kemény szavakkal mutattunk a visszasságra, mely által magasabb közérdekeket láttunk megsértetni. Akkor igen sok hypokrita akadt, a ki mérgezett nyilakkal és élesre fent bárdal rontott reánk, kárhóztatva épen az „ense recidendum“ rendszerét és vakmerően tagadva, hogy a megye kebelében kontroversziák dultának.

Ma ugyanezt — bár enyhén és a sima diplomata szavaival — maga a főispán ünnepélyes pohárköszöntője igazolta. Hámos László főispán a király születése napján adott diszebeden — melynek részesei csak a megye legkiválóbb notabilitásai voltak — azon óhajának adott kifejezést, hogy a megye és Rimaszombat között felmerült ellentétek végleg elsimuljanak, és a székváros — hivatásának magaslatára emelkedve — megfelelően azoknak a feladatoknak, melyeket társadalmi helyzete kötelelősegeül szabott.

Valóban el kell ismernünk, hogy ez óhaj kifejezése azon helyről, melyről elhangzott, nemcsak kívánatos, de bizonyára üdvös is volt. Nem akarjuk az ezen téma körül már többször kiújult vitát feleleveníteni, de bátran hivatkozunk az e lapokban megjelent idevágó cikkekre, melyek igazolják, hogy a mi álláspontunk a főispánéval mindenkor egyező volt. Hogy esztendő elmúltával került rá a sor: sem szemrehányást nem teszünk érte, sem csüggedésünkre nem szolgál. Hanem igenis, jóleső örömmel és tisztelettel üdvözljük a főispánt, ki ez alkalommal is jelét adta annak, hogy a közdolgok sima, méltányos és lehetőleg hasznos lebonyolítása s ezek által a közérdekek előmozdításának igen jóakaratu, tiszteletreméltó vezére.

Kicsinyes hízkelés sohasem volt kenyerünk; elítélést és elismerést mindig a szerint a közvélemény szerint óhajunk osztani, a mint szívünk sugallata szerint a közvélemény jogos elhatározása megérdemli. Mi akkor is, mikor Hámos László a főispáni széket elfoglalta: feltétlen biza-

lommal jószándékai iránt üdvözlöttük új méltóságában. — Vártuk a közviszonyok fejlődését, melyek alakulására a megye első méltóságának kétségkívül jelentékeny beölyást kell gyakorolnia. Azóta hol pártján, hol ellene álltunk, de meggyőződésünk szerint sem bérenczéké nem sülyedtünk, sem a jogos kritika határait soha át nem léptük. Ez öntudattal veszünk tudomást arról a toasztról, melyben beismeri a főispán, hogy itt — e megye közéletében — ellentétek csakugyan vannak, s üdvözljük őt azért az óhajtáért, melylyel az ellentétek megszüntetése végett jóakaratu szavát felemelte.

Egy üdvös és messze kiható akció alfájának tekintjük ezt a pohárköszöntőt, melyre egy elég gyakori használatban elkopatott locus comunis szerint a b-nek kell következnie egész az omegáig. A jóakarát tényleg megvan — ebben nem kételkedünk — s adja Isten, hogy a megye első emberének lelkében maradandó életű is legyen az az ideál, melyben a megyei közélet békéje, a társadalmi osztályok egyetértése, kölcsönös megbecsülése nyerne üdvös megvalósulást.

A főispáni állás díszének történelmi emlékét mindenesetre ez ideál megtestesítése által lehetne méltóan, maradandóan és érdemesen megörökíteni.

Tanító-egyleti közgyűlés. A rozsnó-egyházmegyei róm. kath. tanító-egyesület rendes évi közgyűlését ez évben szeptember hó 4—5-ik napjain Rimaszombatban fogja megtartani. — Az érkező tanító-egyleti tagok megfelelő fogadtatására az illetékes körök igen élénken készülődnek.

A rimaszombati dalárda választmánya f. hó 25-én ülést tartott, melyen elhatározta a választmány, hogy felkéri Vári János karnagyot, hogy mélyeséges gyászának csillapultával kezdje meg újra a dalárda tanítását és vezetését. Együttel elhatározott az is, hogy az egy-let szeptember 9-én kerti táncmulatságot rendez 40 kr. belépti-díj mellett, s hogy a Putnokon szeptember 16-án tartandó hangversenyen közre fog működni. — Élénk-

T A R C Z A.

Viszhang.

Az emberi lélek isteni eredetét sem mutatja jobban, mint az, hogy az igazi érdem megjutalmaztatásakor, mintha maga fűrdött volna meg a dícsőítés árában, boldogan dobban meg s részt követel a közörömben. Még az irigy, a hitvány ember is, bármennyire színész-kedi el arczával a belsőt, nem vetkőzhetik ki ezen általános emberi tulajdonság alól s magános pereiben kénytelen engedelmességni ez örök törvénynek. Hát még azok, kiknek lelkéről a teremlő által isteni tulajdonul rárakott zománctot, az érzés melegét, a sápadt önzés nem törölle; kik tudnak örülni mindannak, mi szép, nemes és igaz, hát azok mint éreznek egy igazságos, egész emberi életet megkoronázó kitüntetés felett? Éreznek, mintha magok is a labér alatt pihennének s boldogan ragadják meg jó kívánataik közt a kitüntetett kezét, vagy öntik ki szívök melegét a hideg papírlapra.

A mi büszkeségünk, Baksay Istvánnak, legfelsőbb helyről jött legmagasabb kitüntetése nemcsak városunk s megyénkben, hanem az egész országban közörömet okozott, mert mindenki a legigazabb érdem megjutalmaztatását olvasta örömmel abban. Halomszámra érkeztek hozzá a legmelegebb hangu levelek, melyek mindannyian az általános öröm tolmácsai. Hisszük, hogy kedves olvasóinknak szerzünk örömet, midőn ennek a nagy örömmel pészétjeit közéletünk két kitünőségének az ünnepelethez írott igazhangu leveleit tartalmi becsüknél fogva is közzé tesszük.

Az egyik levelet Zelenka Pál — a tiszai ág. ev. egyházkerület kitünő püspöke. — a másikat Baksay Sándor, a Kísfalud-társaság tagja s elbeszélő irodalmunk egyik jelese intézte az ünnepelethez. — Maradjon meg mindkettő e lapok hasábjain, élénk viszfényeül a magas-szós ünnepélynek és becses emlékeül azoknak az íróollaknak, melyek a levelekben kifejezett szép gondolatokkal a vékony papírust felszántották.

I.

1856. sz. *Nagyságos kir. tanácsos ur!*
Kedves Bátyám, Barátom!

A hatásában, emlékeiben feledhetlen, szép, nagy fényében uó, de ragyogó sugár jött a magyar trónról! Erről beszél a cultusminiszeri leirat, melyet küldök ereklyetárába emlékeül.

Szegény protestans tanárt e pályán éri ily kitüntetés kettőre vall: apostoli királyunk Ó felségének páratlan nobilitására, melyből igaz érdem láttára, még a Vorschriften is tul teszi magát, és . . . a szegény tanárnak érdemekben gazdag voltára, mely gazdagság híre, fénye utat nyert a magyar korona magaslatáig és ott jutalmazó elfogadtatásban részesült.

Diadallal megfutott félszázad alatt sok ezer ifjunak adott tanításban és példaadásban, lelki atyai módon arany tanácsot. Itt a földi jutalom. Behivatott a korona „tanácsosai“ közé. Fűrösze meg még mindig ifju lelkét a fénykörben, s folytassa „tanácsosi“ áldásos hivatását Isten legmagasabb tanácsai szerint, mint mindig, törhetlen lelki és testi erővel jó kedvvel és az „égi tanácsba“ egykor behivatásának vallásos reményével.

Vér szerint e fényes multnak nincs ugyan öröklő nemzedékben folytatása, van azonban azon egyházakban, melyek ünneplője azon nemzedékben, melynek lelki jeltévőjeként oly lélekemelő módon ünnepeletett, halhatatlansága.

Püzzé ez áldásos életet élte hü társával tovább az Isten paradicsomának közepén levő életfa legértékesebb gyümölcsének elnyeréséig!

Tartsa meg e fénykörben az Ur áldó kegyelme boldogan . . . tovább és soká.

Kegyeletes tisztelettel és nagybecsüléssel üdvözli Miskolczon, 1894. aug. 3-ikán, híve, öcsese *Zelenka Pál.*

II.

Kedves Bátyám!

A kik közelből és távolból személy szerint vagy lélekben részt vettek jubiláris ünnepedben, meg sem gon-

dolták, hogy ünnepükre egy magasból alábocsátkozó kéz tegye fel a koronát; annál nagyobb lett örömük, az enyém bizonyára határtalan, hogy a királyi felség ezt az ünnepet megáldotta, és a te egész életre kiterjesztette, midőn téged a királyi tanácsosok díszes sorába emelt. Megjutalmazott téged, s benned nemes életpályádnak méltó részeseit, és megjutalmazott nemesak a maga nevében, hanem, a kinek szolgálatában töltötted életedet, a magyar név és magyar civilizáció nevében is.

Dicsékedésem volt és lesz mindig, hogy nevedet nem csupán véletlenségből, hanem egy közös töröl való lezármasz jogán viselem, és így kitüntetéseden való örömmel ezen a jogon, minden tartalék nélkül, mint testvér testvér előtt szabadon nyilváníthatom, ott állván testvéreid között, ott kedves Terézed mellett, magamhoz véve azokat is, kiket e levél megírására összevártam és gyűjtöttem.

Isten, ki hűséged és lelkes munkásságod által annyi elhét és lelket megáldott, áldjon meg téged is, továbbra is, hogy viselhesd sok boldog és vidám esztendőkön át a koronát, melyet fejedre a köztisztelt fűzött, s melybe a legszebb gyöngyöt a királyi kéz helyezte.

Es mivel te, a te hosszú és hasznos pályádon, állandó tiltakozása voltál annak a szomorú elméletnek, mely a tanügy férfait mátyroknak nevezte, s mivel a kathedrád nem vértanuk mátyrája, hanem királyi thronus volt: ezennel nevednapját, nem ugyan királyi hatalommal, de ellenmondást nem tűrő papi hatalmaskodással, a mord és sugártalan *Deczeber*i István mátyr naptól véglegesen a holnapi napra helyezem át, s ezen alkalomból, nem mint a görög és római mátyrok, hanem, mint István királyunk szent koronájához tartozó ő magyar nemest, alóljegyzett házam népe egyező szavával, a fentebbiek megújításában forró szeretettel felköszöntelek.

Kunszentmiklós, 1894. augusztus 19. — Szerető öcséd *Baksay Sándor* és az ő házanépe: *Baksay Sándorné Hetesy Viktória, Mészáros Vikike, sárga rigó Hetesy Vikicza, fekete rigó Hetesy Ilonka, fűsti fecské ifj. Hetesy Viktor, katona Baksay Árpád theol. candidatus.*

elő az igazgató. Beiratott 151 tanuló, kiknek szorgalma, előmenetele, viselete és egészségi állapota jó volt. Szépen és hazafias lelkesedéssel megünnepelték márczius 15-ét, tornaversenyt és évszázó ünnepélyt is rendeztek. A tanulók névsora mellett az érdeklődést is közölték. Jelesek voltak: Az I-ső osztályban: Tornallyay Zoltán, a IV-ik osztályban: Breithart Ármán és Szivák János. A szokásos statisztikai közlések után a jótékonyági adatok találjuk; az ifjúsági segélyező-egylet 231 forinttal támogatja a szegény tanulókat. Az ifjúsági önképzőkör elnöke: **Bencez Samu** igazgató volt. 19 gyűlésen 82 dolgozatot bíráltak s szavaltak 100 költeményt. A tanári könyvtárban 354 kötet, az ifjúságban 145 kötet könyv van. A könyvtár kezelője és a pénztárak őre: Hegedűs János volt. A esinosen és sok gondnal szerkesztett értesítő végén a jövő évre vonatkozó tájékoztatás közöltetik.

Az egri érseki joglyceum évkönyvét az 1893/94-ik tanévről beküldött ismertetés és tájékozás végett. A füzet elején a statisztikai viszonyokat közli, melyből kitétni, hogy a múlt évben 61 hallgató iratkozott be; 54 vizsgálatot tartottak, ezeken kitűnő eredménnyel vizsgáltak: I. alapvizsgán: Csabay Sándor, Fenyvessy Endre, Hunyor László, Körösy Pál és Pamlényi Gábor; II. alapvizsgán: Gruden Dezső, Medies Károly, Pannoz Andor, Vass János és Zimányi István; jogtud. államvizsgán: Héray Andor és Szlavy László; államtud. államvizsgán: Komáromy István. A jogkari könyvtár 2439 művet tartalmaz 2898 kötet és 2796 füzetben. — Az irodalmi pályaversenyen négyen nyertek díjat. A joghallgatókat segítő egylet 28 év óta, az olvasókör pedig 8 év óta áll fenn. A tanári kar 11 tagból áll. A vizsgáló bizottság tagjainak névsora után a múlt évben beiratkozott joghallgatók következik, s ezzel be is van fejezve az évkönyv, mely mellé esatolták a jövő tanév tanrendjét tartalmazó kis füzetet is.

Országos állatvásár Rimaszombatban aug. 27-én. Városi állatorvos tudósítása Megelőző havi vásárhoz viszonyítva; ló és szarvasmarha jóval kevesebb, míg juh és sertés nagyobb számban hajtattott fel. Jóllehet, a felhajtott állatok darabszáma 1175-tel több, várakozásunk még sem lett kielégítve, mivel a mai vásáron 5—6 ezer darabbal magasabb létszámnak kellett volna lenni. — Felhajtott szarvasmarha: 2396; ló: 2454; juh: 8295; sertés: 932; összesen 14,077 darab állat. A vásárnak forgalma, élénk-sége közepes volt. Legélénkebb forgalom nyilvánult a sertések és juhok, közepes a lovak és igen csekély a szarvasmarhák között. Ez utóbbira nagy befolyással volt az egy napon tartott miskolci vásár, mely miatt nagyobb kereskedőink közül számosan hiányoztak, sőt még a közel vidéki mészárosok sem jelentek meg. Igen természetes tehát, hogy általában a forgalom közepes s az üzlet lanyha lön. Kereslet-ésökkenése kapcsolatban az általános takarmányhiánnyal, árdepressziót okoztak, mely a juhoknál legnagyobb, szarvasmarhák, lovaknál közepes, sertéseknél legkisebb mértékben volt érezhető. Anyajuhok, ürüfélek, bárányok alacsony áron kínáltak és valóban potom áron keltek el. — Sertéseknél az idősebb fejlettebb süldők keresettek voltak és elég tisztességes áron adtak, fiatalabbak már kevésbé. — Lovaknál a lengyel kereskedők leginkább könnyebb termetű — jukker — lovakat vásároltak. — Marhavásárban pedig a javított és levágásra való ökrök találtak vevőre, míg az igás marha, fejős tehén kevés gazdát cserélt. — Arak állása: magyar uras, igás ökör I. oszt. 320—360 forint, tarka 340—380 forint; II. oszt. 240—320 forint; kisbirtokosoknak való 180—240 forint páronként. Egy éves tinók párja 65—75 forint; fejős tehén darabja 50—110 forint. Könnyebb kecsi-lovak darabja 140—250 forint; hintós lovak párja 420—500 forint; paraszt-ló 35—140 forint. — Anyajuhok 6 forint, jómínőségű öreg ürü 12 forint; sovány ürü 5.50—7.50, bárány 4—5.50 forint páronként. Koczkák tenyésztésre darabonként 25—38 forint; két éves sültök párja 44—55 forint; 1½ évesek 36—42 forint; ½—1 évesek 18—24 forint; hizott sertések általában 30—60 frton keltek darabonként.

Az „Óráló” cz. alatt Sárospatakon január—júniusban hetenkint kétszer megjelent politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap, mely félévi fennállása alatt a közvélemény és sajtó kiválóan meleg elismerését vívta ki s egy a hagyományos magyar szabadelvűség, mint a protestantizmus szolgáltatában teljes buzgósággal igyekezett működni, legyőzve az elébe tornyosult nehézségeket, melyek miatt 2 hónap szünetelni volt kénytelen, f. évi szeptember hó 1-én újra megindul. Hetenkint kétszer fog ezután is megjelenni; előfizetési ára marad egy óra 50 kr. negyedévre 1 forint 50 kr. Szerkesztő társ ifj. Dr. Mitrovics Gyula, főmunkatárs Csengey Gusztáv lesz. A megrendelés könnyítése végett kötelező jelentkezés is küldhető, mely esetben az előfizetési pénz utalványozása október 1-ig elhalasztható. Kötelező jelentkezést, ha más idő tartam nincs ki téve, egy évre szólóan tekintünk, de az előfizetés ez esetben is beküldhető negyedévi részletekben is. Előfizetési pénzek és jelentkezések alólírottához küldendők. Sárospatak, 1894. aug. 15-én. **Dr. Bartha Béla** jogtanár, az „Óráló” politikai lap felelős szerkesztője és tulajdonosa.

Nyilvános számadás. A rimaszombati polg. ifjúság által a rimaszombati polgári olvasókör házalapja javára f. évi augusztus hó 20-án rendezett táncmulatság alkalmával a bizottságilag megejtett leszámolás eredménye szerint **bevétel** volt:

Belépti díjakkól	95 frt 90 kr.
Felülfizetésekből	24 frt 50 kr.

Összesen . . . . . 120 frt 40 kr.

A kiadás volt	64 frt 57 kr.
-------------------------	---------------

Ehez képest a tiszta maradvány . . . . . 55 frt 83 kr.

A fenti összegben foglalt következő szíves felülfizetéseket köszönettel nyugtázzuk: **Máriássy László**, **Málik Vilmos**, id. **Róth Lajos**, id. **Runyay József** 1—1 frt, **Dr. Cziner Miksa** 80 kr., **Rónay Gyula**, ifj. **Róth Lajos**, **Rábely Miklós**, **Majomi József**, **Ins. itörisz Endre**, **Lőrinczy György**, **Dr. Z-hery István**, **Frank Adolf**, **Kovács Ferencz**, **Dickmann László**, **Redlich Sándor**, **Wagner Rezső**, **Varga Lajos**, **Susztek József**, **Kreizler Bálint** 60—60 kr., **Cseh János**, 40 kr., **Rakottay Danó**, **Lojko Lajos**, **Fülep Józsefné**, **Bodor Ármán** 30—30 kr., özv. **Miskolczy Istvánné**, **Tóth Jánosné**, **Varga János**, **Gyurkó Francziska**, **Gees István**, **Lichtner S. Székorszky Józsefné**, özv. **Baranyay Józsefné**, **Hagotter Lajosné**, ifj. **Kandra Jánosné**, ifj. **Simon Jánosné**, **Bredár István**, **Teleszniczky Edéné**, **Dávid Árpád**, **Balázs Józsefné** es, id. **László Jánosné**, **Telgarecz Jánosné**,

Tarjányi Józsefné, **Soós László**, ifj. **Bettes Vilmos**, özv. **Mindszenty Bertalané**, **N. N.**, özv. **Kriskoics Jánosné**, **Schweitzer Arthur**, **Nagy Antalné**, **Markovics Gyulané**, 20—20 kr.; **Szabó József** cipész, **Turny Ákos**, ifjabb **Hollósy József**, **Ujj Lajos**, **Balázs József** ifj., **Accepiter Samu**, **Haluska Lajos**, **Szalontay Sámuel**, **Zibray Károly**, ifj. **Barányi György**, **Szabó Lajos** hivatalnok, id. **Szabó Károly**, **Volko Gyula**, **Sipos László**, ifj. **Benyo József**, **Benedek András**, **Bródy József**, **Turek Lajos** s ezenkívül 21-en 10—10 kr. Az 55 frt 83 kr. maradvány folyó hó 25-én a rimaszombati takarékpénztárban a polg. olvasókör házalapjához esatolva tőkésítettet. — Rimaszombat, 1894. augusztus hó 26-án. A rendező bizottság nevében: **Rónay Gyula** pénztárnok.

Nyilvános számadás. Az 1894. augusztus hó 13-án Köviben, a gömöri ev. ref. esperesség gyűlése alkalmából tartott műkedvelői előadásnál és az azt követő táncmulatságnál, melynek tiszta jövedelme felelőszben az esp. domesztikára, felerészben pedig a helybeli magyar könyvtárra fordítottik.

A bevétel volt	210 frt 20 kr.
A kiadás	135 frt 01 kr.

Tiszta jövedelme . . . . . 75 frt 19 kr.

Ebből az esperességi domesztikának . . . . . 37 frt 60 kr.

A helybeli magyar könyvtárnak . . . . . 37 frt 59 kr.

Összesen . . . . . 75 frt 19 kr

adatott át. — Ez összeghez felülfizetéssel járultak: **Szentiványi Árpád** 8 frt 50 kr., **Remenyik Pál** 5 frt, **Sztollár Adolf** 2 frt, **Bradofka Károly** 1 frt 60 kr., **Zimann Danó** 1 frt 80 kr., **Hrk István** 1 frt 10 kr., **Kalina Zsuzsanna** 1 frt, **Dr. Tóthi János** 1 frt, **Czibur Imre** 1 frt, **Szontagh Pál** 1 frt, **Bencez Samu** 80 kr., **Ersek Árpád** 60 kr., **Orosz Endre** 60 kr., **Bartolomeidesz László** 60 kr., **Vicián Lajos** 60 kr., **Kármán István** 60 kr., **Matheidesz Sámuel** 40 kr., **Scheffer Gusztáv** 40 kr., **Benyo Mátyás** 40 kr., **N. N.** 40 kr., **Buzágh István** 20 kr., **Ludvig József** 20 kr., id. **Frenyo János** 20 kr., **Beeser Endre** 10 kr., **Csók György** 10 kr. **Blum Sámuel** volt szíves az előadás céljára felállított sátorhelyiséghez enyves ponyvát ajándékosan átengedni. Fogadják a nemes adakozók hálás köszönetünk kifejezését. Nem mulaszthatjuk el azonban, hogy köszönetünket ne nyilvánítsuk azoknak, kik erkölcsi támogatásaikkal voltak szívesek ügyünk sikerét előmozdítani. Különösen köszönetet kell mondanunk **plószkói Mihálik Dezső**, **Coburg hercegi főügyész**, valamint **Perjéssy László** keresk. isk. igazgató urnak, kik fáradságot nem kímélve próbáinkon szívesek voltak megjelenni s utasításaikkal és szakszerű megjegyzéseikkel előadásunk sikerét emelni. Az előadást jól sikerült táncmulatság követte, melyen közelebbi és távolabbi vidékünk közönségének színe-java nagy számmal volt jelen. Az első négyest 36 pár tánczolta s a feszelen mulatságból a megelégedett közönség csak a hajnali esillag fényénél távozott. Végül ismételve fogadják hálás köszönetünket összes volt vendégeink kik ügyünk sikerét s táncmulatságunk fényét emelni kegyeskedtek. **Ján Mátyás**, műkedv. társ. jegyzője.

Iskolai értesítés.

A rimaszombati közsegt., elemi- és polgári leányiskolában a tanév szeptember hó 3-tól kezdődik. — A beiratások szeptember 3-tól 6-ig délelőtt 9 órától 12-ig, s délután 3—5-ig eszközöltetnek a Kishonthy-féle házban. — A javító-, pótló- és felvételi vizsgálatok szeptember 7-én tartatnak. — A tanítás szeptember 10-én veszi kezdetét.

Felhivatnak a t. szülők, hogy tanköteles gyermekeiket a beírásra kitűzött időben pontosan adják be az iskolába.

Kelt Rimaszombatban, 1894. aug. 27-én.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A rimaszombati közs. elemi fiú-iskolában az 1894/5. tanévi beiratások f. évi szept. hó 3. 4. 5. és 6-ik napjain — d. e. 8 órától 11-ig, d. n. 2-től 4-ig — az irodában eszközöltetnek; szept. 7-én a tanév ünnepélyes megnyitása.

Beiratáskor a helybeli tanulók 3 frt, az idegen tanulók pedig 6 forint tandíjat, s ezen kívül minden először iratkozó tanuló az iskolai alapra 1 forintot, tanszer-illetmény czimén 1 forintot és az országos tan. nyugdíjalapra 15 krt tartoznak befizetni az igazgatónál.

A rendes tanítás szeptember hó 10-én veszi kezdetét.

Az alsófoku ipariskolában a beiratások szeptember hó 15-ig eszközöltetnek; a rendes tanítás szeptember hó 16-án kezdődik. — Beiratásokra 2 frt tandíj előlegesen fizetendő.

Rimaszombat, 1894. aug. hó 27-én.

Az igazgatóság.

Tanév megnyitása.

A nagyrozei polgári- és közepkereskedelmi iskolában a felvételi-, javító- és pótló vizsgálatok aug. 30. és 31-én, a beiratások szept. 1. 2. és 3-án történnek. A vidéki és szegényebb sorsú növendékek részére a jövő iskolai évben 41 segélydíj fog kiosztatni, mely segélydi akért az igazgatóság után lehet az ifj. segélyző egyesülethez folyamodni.

A keresk. iskola elvégzése és az érettségi vizsga letétele a következőkre jogosít:

1. Önkéntes egvényes katonai szolgálatra; 2. a posta, pénztári, kezelési, zálogházi szaknál hivatali állásokra; 3. bankházi és takarékpénztári hivatalokra; 4. felvétetnek a posta-, táviró- és vauti tisztképző tanfolyamra, a magyar-óvári gazd. akadémiára első-, a többi hazai gazdasági tanintézet második évfolyamába.

Kelt Nagy-Rőczen, 1894. augusztus 23-án.

Perjéssy László, igazgató.

Felvételi s pályázati hirdetés.

A rimaszombati m. kir. földműves iskolánál, — melynek célja kisbirtokosokat s bérlőket gazdaságaik okserű kezelésére s berendezésére oktatni, nagybirtokosoknak megfelelő gazdákat képezni, — az erre szervezett két éves tanfolyam október 1-én veszi kezdetét.

A felvétetni óhajtok, ez iránti kérvényeiket 50 kros

bélyeggel ellátva, a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszteriumhoz czimezve, folyó évi szeptember 10-ig kell, hogy betérjesszék az alant irt igazgatóságához.

Felvételi feltételek következők:

1. 17 éves életkor — pár hónapi különbség, ha az illető jó kifejlődésű, erőteljes, figyelembe nem vétetik, — egészséges testalkat, mely utóbbi orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

2. A legtöbb nyert iskolai bizonyítvány, melyben a magyar nyelven olvasni, írni tudás, a négy alapműveltetbeni jártasság, s a jó erkölcsi magaviselet igazolása szükségesletetik.

3. Kivántatik oly írásbeli nyilatkozat a belépni óhajtó szüleitől, esetleg gyámjától, melyben kötelezettséget vállal, hogy a teljesítendő fizetéseket az iskola pénztárába mindég időre beszolgáltatja. — Ellátási díj egy egész tanévre (11 hónap) 150 fit, fele közvetlen a belépéskor fizetendő; ugyan ekkor 10 frt biztosítási díj az esetleg tett károk, elhasznált gyógyszeréért helyezendő letétbe, mely végleges távozáskor leszámoltatik. — Továbbá 3 frt könyvtári díj egyszer s mindenkorra. A második félévi tápdíj az illető tanév márczius hó első felében fizetendő be.

Miután ezen fizetési feltételeket szegényebb szülők nem tudnák teljesíteni, a nagyméltóságú Miniszterium ösztöndíjas helyeket engedélyezett, melyekre ezennel pályázatot hirdettetik:

1. több teljesen ingyenes ellátással;
2. több 80, esetleg 40 frt fizetendő díjjal.

Vannak Rimaszombat városa, Gömörmegye, s Coburg herceg alapított ösztöndíjas helyek, melyek betöltése első sorban az illető alapítóktól függ.

Jegyzet: Az iskolába belépő magával tartozik hozni fehérműt, s pedig: 6 inget, 3 törülközőt, 6 lábravalót, 4 ágylepedőt, 1 szalmazsákot, 2 párnahajat, 1 párnát, megfelelő számú zsebkendőt és kapczákat, erős felső öltözéket és két pár eszimat, kését, villát és kanalat.

Minden tanuló a tanév elejétől annak bevégezteig nap-nap mellett gazdasági s kerti munkába osztatik be, s azt minden vonakodás nélkül köteles teljesíteni. Mint II-od éves, már bizonyos hatáskörrel is ruháztatik fel, hogy önálló gondolkozásra legyen utalva, s ezért minden óra egymásutáni sorrendben van: főgazda, kerti gazda, tejkezelő, sajtos, takarmányos. Ezek a saját körükben törtétekről naplót vezetnek, s arról számot adni tartoznak.

A kiképzésre felette előnyösen hat a gazdaság terjedelme, s annak dusan való felszerelése:

Szántó föld 308 cat. h.	267	öl	
Rét	80	cat. h. 442	öl
Erdő	482	cat. h. 800	öl
Belsőség	37	cat. h. 510	öl.

Összes: 898 cat. h. 419 öl

Az igás állatokon kívül (18 drb ökör, 5 pár ló) szép szimmenthali tehenészet van beállítva, mintegy 30 drb fejős tehén, juhászattal, sajtkészítés, mintegy 8 holdnyi kerttel s méhészettel.

Gazdasági gépek, a belterjes gazdaság minden kívánalmainak megfelelőleg felszerelvek: 8 loerejű locomobil, arató gép, kaszáló gép, sor- és szóróvető gépek, gözfüllésű a takarmány előkészítéséhez stb.

Bővebb értesítéssel megkeresésre szívesen szolgál: Rimaszombat, 1894. augusztus 27-én.

A m. kir. földműves iskola igazgatósága.

Az orsz. m. kir. színművészeti akadémián a beiratások szeptember hó 4. 5. 6-ik napjain lesznek, a felvételi vizsgálat pedig 7-én délután 3 órakor tartatik. Az orsz. m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkivántatnak: a) Szinpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű, esengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Annyi műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, a mennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. A mely jelentkezés ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes család néven irhatja be magát. g) Jó magaviseletéről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy i-mert egyének aláírásával multhatlanul igazolandó. h) Minden újonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre vétetik fel, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vétetik alá. A fölvetel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elboacsátatik. Ha a fölvetett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusít, bármely évben időközben is elboacsáttható. i) A belépő új növendék 1 frt beiratási díjat s 5 frt felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 frt beiratási díjat, azonkívül 30 frt tandíjt tartozik 2 részletben u. m. szeptember 15-én és február 1-én fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel vagy gyámjával együtt, az előlék terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi-ut 1. sz. III. emelet) készségrrel ad.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1894. évi auguszt. hó 25-én tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	5.50—5.60	5.00—5.10
Feles buza	4.50—5.00	3.70—3.75
Róz	4.80—5.00	3.70—3.80
Árpa	5.80—6.00	4.50—4.60
Zab	5.80—6.00	2.70—2.80
Kukoricza	0.00—0.00	7.00—7.20
Bükköny	0.00—0.00	0.00—0.00
Krumpli	0.00—0.00	2.20—2.25
Köles	0.00—0.00	0.00—0.00
Széna kötve	2.00—0.00	0.00—0.00
Takarmány szalma	1.10—0.00	0.00—0.00
Alom-szalma	1.00—0.00	0.00—0.00
Zsupszalma	1.50—0.00	0.00—0.00

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LŐRINCZY GYÖRGY.

Egész selyem mintázott Foulárdokat
(mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, téher és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, esikós, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240-féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít **póstabér és vámmentesen a privat megrendelők lakására HEN-EBERG G.** (csász. és kir. udv. szállító selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordul-tával küldetnek. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros és leve-lezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ajánlat.

Tudományos képzettségű **tisztviselő**, Rimaszombatban, kevés tagu családjá körébe, gymnasiumi **10-14 éves növendéket** lelkiismeretes gondozásra, **teljes ellátásra**, nagyon **mérsékelt havi díjért elfogad.** — Lakása minden tekintetben kifogástalan, s 3-4 tanuló előnyös elhelyezésére alkalmas. — Közelebbi értesítéssel szolgál a „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala.

Eladó

Felső-Bátkában, **Bornemisza László** gazdaságában, 12 darab simenthali félvér elválasztott

idei borju.

Bővebb felvilágosítást ad **Miko Pál** gazda Felső-Bátkán.

Kiadó lakások.

A Kossuth-utca 1-ső szám alatt, a vármegye-ház átellenében egy földszintes és egy emeleti kényelmes lakás **1895-ik évi majus hó 1-től** együttesen, avagy külön-külön bérbe kiadó. — Értekezhetni **Benyo László** tulajdonosnál Kmethy-utca 8. sz. Rimaszombatban.

Butorozott szoba.

Egy esinosan butorozott, külön bejáratu hónapos szoba, esetleg butor nélkül is. **szeptember 1-től** bérbe vehető Rimaszombatban, Losonczy-utca 13. sz. alatt **özv. Stelkovits Istvánnétól.**

A báró **Vay Dénesné** tulajdonához tartozó derencsényi erdő folyó évi

makk-termése

folyó **1894 évi szeptember 6-ik** napján **Molnár József** ügyvéd ur irodájában délelőtt 10 órakor nyilvános árverés útján el fog adatni, a megjelölt helyre és időre a venni szándékozók tisztelettel meghívotnak.

Kereskedő tanulóul

Rimaszécsen **NÉGYESSY ÁRPÁD** vas- és fűszer-kereskedésében egy 13-14 éves ifju azonnal felfogadtatik. 3-3

Hirdetmény.

2902/94. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **ifj. Osvát Lajos** végrehajtatónak **Lenkey Julianna** férj. **Hubay Róza** né s társai végrehajtást szenvedő elleni 660 frt 43 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék, (a tornaljai kir. járásbíró) területén lévő **Imola községben** tekvő, az imolai 48. sz. tjkvben foglalt **s Lenkey József** tulajdonát képező 1. sorsz. a. 160 frt becsértékű ház s belsőségre s az ugyanazon tjkvben foglalt A 2-12. sorszám alatt 672 frt becsértékű külsőségre, az imolai 61. sz. tjkvben foglalt A. I. 1-7. sorszám alatt felvett 160 frt becsértékű ház s belsőségre s 8-18. sorszám alatti 672 frt becsértékű külsőségre, valamint az ugyanazon tjkvben II. 1-5. sorszám alatt felvett 267 forint becsértékű pusztacsákányházi külsőségre **Lenkey József** illető felerészére, az imolai 92. sz. tjkvben foglalt 96 hrsz részletnek **Lenkey József** illető felerészére 191 frt becsértékben s végre ugyanezen a **Lenkey József** tulajdonául felvett 32 imolai 101. sz. tjkvben foglalt 1-2. sorszám a. ingóságra az árverést 38 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1894 évi október hó 30-ik napján, délelőtti 10 órakor** Imola község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át 16 forint, illetve 67 frt 20 kr., 16 frt, 67 frt 20 kr., 26 frt 70 kr., 19 frt 10 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. törv.-cz. 42. §-ban jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-án kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1894. évi majus hó 30. A rimaszombati kir. törvényszék, mint könyvi hatóság. **Vozary**, kir. törvszéki bíró.

Könyv- és papirkereskedés.

KÁRMÁN S.

könyv-, mű-, hangjegy- és írószer-kereskedése
— RIMASZOMBATBAN, —
Főter, 7. szám alatt, (a „HÁROM RÓZSA” mellett).

A megyében fennálló tanintézetekben használt
legújabb kiadású
összes tankönyvek
bolti áron, valamint a legjobb minőségű
író-, rajz- és tanszerek jutányos áron kaphatók.

Író-rajzszeresek és könyvtáskák nagy raktára.

Alapított 1858-ban.

Alapított 1858-ban.

Legbiztosabb óvszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen
Tökéletes fertőtlenítés!
Tel esen szagtalan!
Önműködő tözegszóró-closettek.
Belföldi és külföldi szabadalmak!
Szobai arnyékszék mindenféle tetszetős alakban. Arnyékszékberendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, iparvállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalat szervezése Műtrágyagyártás. Az orsz. közegészségügyi tanács által többszörösen ajánlva! Részletes tervekkel, költségvetésekkel és erdei bizonyítványokkal szivesen szolgál az igazgatóság.

Magyar tözeg- és műtrágya-ipar r.-társ.
Igazgatóság: BUDAPEST, IV. Városház-ter 9. (Márius-ház).

Tüzi-fa.

A báró **Vay derencsényi** erdejében több ezer méter **1-ső osztályú hasáb-erfa** eladó. — Bármily kis mennyiségű megrendeléseket elfogad **Gellmann Sámuel** rimaszombati kereskedő. A beszállításról gondoskodik. 2-3

Kiadó lakások.

A **Ferecezi-utca 6. szám** alatti házban két lakás folyó évi **november hó 1-től** bérbe kiadó; az egyik 3 nagy szoba, konyha, kamara, alkóvni stb., a másik 2 szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekből áll. — Értekezhetni **Benyó Béla** kereskedésében. Ugyanott 60 esomó uj zsúp szalma 60 frtért eladó.

Hirdetmény.

3079. sz. — Rimaszombat város tulajdonához tartozó a „Tompa Mihály”-utcai **beltelek** a rajta levő ugynevezett

pásztor-házzal

s egyéb összes építményekkel együtt a **f. é. szeptember hó 17-ének délutáni 2 órájára** városi tanácssteremben tartandó nyilvános szóbeli árverés útján el fog adatni, az árverelni kívánók **250 forint bánatpénzt** tartoznak letenni, az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalnál addig is megtekinthetők.

Kelt szab Rimaszombat rend. tan. város tanácsának, 1894-ik év aug. hó 17-én tartott üléséből.

Szabó György,
polgármester.

Hirdetmény.

3159. sz. — Rimaszombat város tulajdonához tartozó tamásfali erdőrezsben 246. kataszt. holdnyi területen található 1894-ik évi

makk-termés

a folyó évi **szeptember 5-ikének délutáni 2 óráján** a városi tanácssteremben tartandó nyilvános árverés útján el fog adatni, az árverezni kívánók **60 forint bánatpénzt** tartozván letenni, az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalnál addig is megtekinthetők.

Kelt Rimaszombat rend. tan. város tanácsának, 1894-ik év augusztus 17-én tartott üléséből.

Szabó György,
polgármester.

Szülők figyelmébe!

RAKOTTYAY LAJOS

— könyv- és papirkereskedése, könyvkötészete —
Rimaszombat, Jánosi-utca 14. sz.

Ajánlom a t. szülők és gyámok figyelmébe, hogy a tek. tanári kar által jóváhagyott **gymnasiumi, továbbá polgári leányiskolai, községi- és felekezeti iskolai tankönyvek** nálam **uj és odon állapotban** is kaphatók; nagyobb bevásárlásnál a t. vevőket kedvezményben is részesítem.

Rimaszombat, 1894. augusztus 28.

Tisztelettel:

RAKOTTYAY LAJOS.

Iskolai könyvek bekötése olcsón számíttatik.

Iskolai tankönyvek!

Iskolai táskák stb.